

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1686 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1686
Назва ОП	Історія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Синявська Олена Олександрівна, Темірова Надія Романівна, Куштан Наталія Михайлівна, Каганов Юрій Олегович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.03.2024 р. – 14.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2023-2024/1686-history.pdf
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2023-2024/1686-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма реалізується в академічному середовищі, яке є фундатором трендів в історичній науці. Інтегративний характер ОП, що поєднує всі основні складові історичного знання, призначена для здобувачів заочної форми навчання. За поясненнями представників ЗВО, ОП конструювалась передусім для військовослужбовців, які до початку активної фази російсько-української війни мали можливість здобувати заочно історичну освіту на бакалаврському рівні. Останні 2 роки не здійснювався набір на ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП є збалансованою за набором та послідовністю ОК, адаптованою для здобувачів заочної форми навчання. Її забезпечує висококваліфікований кадровий склад. ОП інтегрована з провідними центрами історичної науки України.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Запровадити оприлюднення результатів громадського обговорення проєктів ОП. 2. Запровадити оприлюднення результатів опитувань стейкхолдерів ОП. 3. Присвоєння професійної кваліфікації відбувається за умов опанування здобувачами переліку обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів з успішністю не менше 75 балів, що на думку ЕГ, не є достатньою підставою для присвоєння професійної кваліфікації при відсутності професійного стандарту та оприлюднених професійних характеристик. При цьому у разі вибору дисциплін з інших ОП здобувач втрачає право на присвоєння професійних кваліфікацій. Розширення діапазону вибору для здобувачів контрастує зі звуженням прав здобувачів на присвоєння профкваліфікації. 4. Багатоманіття дистанційних платформ, месенджерів для викладання у дистанційному форматі трактується закладом як прояв академічної свободи, проте, на думку ЕГ, та з урахуванням позиції частини здобувачів, є ускладненням організації освітнього процесу. Рекомендовано, на період можливих онлайн занять, застосовувати єдині (в рамках факультету) платформи дистанційного навчання. 5. Періодичність перегляду освітніх програм (раз на 4-5 років - позиція менеджменту ЗВО) полягає у площині автономії ЗВО, однак при цьому нівелюється роль внутрішньої і зовнішньої систем забезпечення якості, адже за такої періодичності втрачається гнучкість реагування на пропозиції стейкхолдерів та результати зовнішнього моніторингу ОП під час акредитаційних процедур. 6. Блоковість вибору дисциплін потребує вдосконалення у частині компонування ОК у блоки, виходячи з логіки, яка була б зрозумілою здобувачам. 7. Відсутність реалізації на момент проведення акредитації міжнародних проєктів на історичному факультеті формує необхідність тренінгової роботи з проєктного менеджменту серед науково-педагогічних працівників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП - підготовка фахівців з історії та археології, здатних розв'язувати складні професійні завдання, аналізувати та інтерпретувати події минулого, використовувати набуті знання та вміння для систематизації історичних даних, продовжити навчання за фахом або ж в суміжній галузі. Названі цілі корелюють зі Стратегічним планом розвитку ЗВО, (https://senate.knu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Стратегічний-план-розвитку-Університету-на-період-201825-pp._нова-редакція.pdf), в якому визначаються виконання основні функції, покладені на заклад щодо формування національної еліти України; підготовки висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих українських і міжнародних установ; сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції України; гармонійному входженню у світовий економічний простір як рівноправного партнера; вироблення рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, політичні, соціальні та військові виклики, повоєнне відновлення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей з академічним персоналом, роботодавцями та здобувачами освіти було підтверджено, що інтереси та пропозиції стейкхолдерів озвучуються під час визначення цілей і програмних результатів навчання ОП в рамках зустрічей, круглих столів, конференцій тощо. Конкретні пропозиції стосуються здебільшого змісту ОК, а не архітектури ОП. При цьому обговорення не має системного характеру, відсутні у публічному доступі результати опитувань стейкхолдерів ОП. Беручи до уваги встановлений у ЗВО термін періодичності оновлення ОП (4-5 років), пропозиції стейкхолдерів не можуть бути оперативно втілені в оновленій версії ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Основний фокус програми пов'язаний з акцентом на історію України та всесвітню історію, науково-дослідну роботу, експедиційні, етнографічні та археологічні дослідження, дослідження творів мистецтва. Затребуваність у фахівцях з історичною освітою у нинішніх реаліях загострюється викликами деміфологізації історичної свідомості, розвитку критичного мислення, формування сучасних наративів, протидії ворожим інсинуаціям - як через освітні, науково-дослідні, медійні та інші канали. Розробка ОП спиралась на досвід конструювання інших ОП на історичному факультеті КНУ (ОП «Історія України», ОП «Східноєвропейські історичні студії», ОП «Археологія»). Враховано досвід історичних освітніх програм в Пан'європейському університеті м. Братислава (Словаччина); Вільнюському університеті (Литва); в Університеті суспільних наук у м. Лодзь (Польща) та ін. Розробниками взято до уваги напрями соціально-економічного розвитку регіонів України, зокрема Києва і Київської області («Стратегія розвитку міста Києва до 2025 року», «Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки»). При формуванні програми використано наукову співпрацю з провідними інститутами історичного профілю НАН України.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ констатує, що визначені в ОП результати навчання відповідають Стандарту вищої освіти України із галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 «Історія та археологія», затвердженого наказом МОН України від 29 квітня 2020 р. № 575. Обсяг ОП у кредитах ЄКТС складає 240 і відповідає Стандарту. Загальний обсяг нормативних компонентів становить 169 кредитів, вибір блоками - 57 кредитів, вибір з переліку - 14 кредитів. В ОП враховано вимоги Стандарту: мінімум 35% обсягу ОП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей. Перелік загальних та спеціальних компетентностей відповідають Стандарту; програмні результати навчання відповідають Стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Специфіка ОП полягає в її призначенні для здобувачів заочної форми навчання, які отримують фундаментальну історичну освіту бакалаврського рівня. Конструювання ОП спиралось на глибину академічних традицій, базувалось на співпраці з профільними установами НАН України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність набору здобувачів на ОП створює об'єктивні труднощі для подальшого розвитку ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відсутність недоліків за підкритеріями 1-4 Критерію 1 та взірцевих практик за цими підкритеріями спонукає до визначення ЕГ рівня відповідності за Критерієм 1 як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам, які висуваються до ОП Законом України "Про вищу освіту". Загальний обсяг нормативних компонентів становить 169 кредитів, вибір блоками - 57 кредитів, вибір ОК з переліку - 14 кредитів. Під час роботи ЕГ було підтверджено, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає Стандарту МОН, вимогам чинного законодавства України щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує, що ОК у своїй сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. В ОП передбачений цикл дисциплін загальної підготовки; зокрема "Іноземна мова" (15 кредитів), «Вступ до університетських студій», "Науковий образ світу", "Соціально-політичні студії", "Філософія", "Історія української та зарубіжної культури. Дисципліни циклу професійної підготовки збалансовано поєднують ОК з історії України, всесвітньої історії, археології, спеціальних історичних дисциплін, історіографії, джерелознавства, архівознавства. ОП містить додаткові фахові компетентності спеціальності: ФК 13-14 - для додаткового блоку дисциплін "Історична регіоналістика" та ФК 15-16 - для додаткового блоку дисциплін "Суспільно-політичні процеси в Україні і світі". Відповідно, програмні результати навчання доповнюються ПРН 15-16 і ПРН 17-18 залежно від вибору блоку ОК. Формування ЗК4 «Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово» забезпечується не через конкретний ОК, а опосередковано, через ОК "Науковий образ світу", "Соціально-політичні студії", "Вступ до університетських студій". При цьому здобувачі освіти продемонстрували вільне володіння українською мовою. ЕГ переконалась у володінні здобувачами навичками академічного письма.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз навчального плану, зміст силабусів і робочих програм свідчить, що ОП відповідає предметній області спеціальності 032 Історія та археологія. Інтегральна компетентність, закладена в ОП, - здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології, у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі мають можливість реалізувати право на формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до п.3.7. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ. У навчальному плані ОП прописано можливість здобувачів здійснити вибір дисциплін. Дисципліни обираються як з блоків, так і з переліків. Здобувачам на ОП пропонується обрати один з двох блоків - "Історична регіоналістика" та "Суспільно-політичні процеси в Україні та світі" (57 кредитів). ЕГ звертає увагу, що частина ОК, вміщених у блок «Історична регіоналістика» виходить за межі найбільш широкого трактування «регіоналістики» як міждисциплінарного наукового напрямку (зокрема, ОК Музеєзнавство), а у блоці "Суспільно-політичні процеси в Україні та світі" окремі ОК тягнуть до перенесення до іншого блоку (зокрема, ОК "Відносини між США та Китаєм: історія та сучасний стан", «Історія цивілізацій Доколумбової Америки»). Вибір з переліків дисциплін (14 кредитів) здійснюється шляхом обрання 1 дисципліни з кожного з 6 переліків, який містить по 3 ОК. ЕГ наголошує на відсутності внутрішньої логіки поєднання дисциплін у ці переліки. Відповідно до пп.2.2.2 – 2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами

КНУТШ права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету /директором інституту – з програм іншого рівня. За результатами фокус-груп з адміністративним і допоміжним персоналом, здобувачами освіти ЕГ встановила, що на ОП жодних прикладів застосування такої можливості не зафіксовано. ЕГ наголошує, що у випадку обрання здобувачами ОК з інших спеціальностей або програм іншого рівня, здобувачу не буде присвоєно професійну кваліфікацію, адже умовою її присвоєння є опанування вибіркового дисциплін за ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає проведення однієї практики - Краєзнавчої - обсягом 6 кредитів. Організація практики в Університеті за даною ОП регулюється на основі Положення про організацію освітнього процесу (п.4.5). Під час проходження пасивної практики студенти знайомляться з внутрішнім розпорядком роботи баз практики, організаційною структурою, планами роботи та діяльністю краєзнавчих відділів, кабінетів краєзнавства, музеїв даних закладів, беруть участь у заходах, які проводяться цими установами, роботі гуртків краєзнавчого напрямку тощо. Працівниками закладів (баз практики) проводяться для студентів ознайомлювальні лекції, екскурсії тощо. В особливих умовах проходження практики (дистанційний формат) пасивна практика здійснюється за окремою програмою, яка передбачає ознайомлювальні онлайн лекції, екскурсії та ін., які проводять для студентів-практикантів фахівці краєзнавчих установ (баз практики), визначених наказом про практику. Під час проходження активної практики керівники залучають студентів до виконання індивідуальних робіт в установах та на досліджуваних об'єктах. В особливих умовах проходження практики студенти обирають тему краєзнавчого дослідження (з переліку, запропонованого кафедрою етнології та краєзнавства ЗВО, або запропонованих базами практики). ЕГ звертає увагу, що в робочій програмі Краєзнавчої практики невірно вказано назву ОП (у розділі "Вступ").

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОК, передбачені в ОП, потенційно можуть сприяти формуванню soft skills, зокрема навичок критичного мислення, проектного менеджменту, публічних захистів, командної роботи тощо. Ці навички реалізуються в межах ОК1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 24, 26. Більшість ОК формують лідерські якості та здатність до комунікації здатність до ефективної комунікації і логічної передачі інформації, ідей, аргументів, користуючись відповідним науковим стилем та мовою. Водночас ЕГ звертає увагу, що набуття цих та інших соціальних навичок відбувається без рефлексії науково-педагогічних працівників щодо методів і прийомів їх формування (фокус група з науково-педагогічними працівниками). Робота здобувачів на семінарах, під час захистів курсових робіт формує навички проведення дискусій, ораторського мистецтва, презентації результатів власних напрацювань, тайм-менеджменту. Природа історичного знання спонукає через всі ОК формувати критичне мислення. Більшість ОК формують лідерські якості та здатність до комунікації здатність до ефективної комунікації і логічної передачі інформації, ідей, аргументів, користуючись відповідним науковим стилем та мовою.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За спеціальністю 032 «Історія та археологія» професійний стандарт в Україні відсутній. У ЗВО відповідно до п. 8.3.2 Положення про організацію освітнього процесу у ЗВО (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) у випадку відсутності професійного стандарту умови присвоєння професійної кваліфікації можуть бути розроблені у відповідності до затвердженої в установленому порядку кваліфікаційної характеристики. Відповідно до ОП умови присвоєння професійної кваліфікації 3119 «стажист-дослідник (історія)»: Обрання в межах основної освітньої програми спеціалізованого блоку дисциплін та сукупний вибір дисциплін із зазначених у переліках дисциплін за вільним вибором студента відповідно до основного навчального плану, а також отримання позитивної оцінки не нижче 75 балів з усіх цих дисциплін. Обов'язковою умовою для присвоєння цієї професійної кваліфікації є отримання на підсумковій атестації оцінки не нижче 75 балів. Разом із цим ЕГ констатує, що професійна кваліфікація зазначена в ОП як підклас КП 3119. У Класифікаторі професій ДК 003:2010 підклас 3119 має найменування «Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки» (<https://kodeksy.com.ua/buh/kp/3119.htm>). Виходячи з цього, додавання до професії «стажист-дослідник» саме історії, на думку ЕГ, є доволіним трактуванням класифікатору професій, а отже неправомірним. Під час фокус-групи здобувачі засвідчили, що вони не поінформовані про присвоєння професійної кваліфікації, не володіють інформацією стосовно умов її отримання.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є

відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ на підставі вивчення навчального плану, ОП, локальних нормативних документів, зокрема Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), констатує, що обсяг ОК та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Загальний обсяг становить 7200 годин (240 кредитів ЄКТС), у тому числі обов'язкові навчальні дисципліни - 5070 годин, з них 462 год. аудиторних годин. У структурі аудиторних годин 81 % припадає на лекційні заняття. Самостійна робота становить 4428 год., навчальні та виробничі практики - 180 год. Під час фокус-групи здобувачі підтвердили ЕГ, що їх в цілому задовольняє обсяг часу, відведений на навчальні заняття та самостійну роботу в межах ОП

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Присвоєння професійної кваліфікації відбувається за умов опанування здобувачами переліку обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів з успішністю не менше 75 балів, що, на думку ЕГ, не є достатньою підставою для присвоєння професійної кваліфікації при відсутності професійного стандарту та оприлюднених професійних характеристик. При цьому у разі вибору дисциплін з інших ОП здобувач втрачає право на присвоєння професійних кваліфікацій. Розширення діапазону вибору для здобувачів контрастує зі звуженням прав здобувачів на присвоєння профкваліфікації. Рекомендовано розглянути доцільність присвоєння професійних кваліфікацій за ОП та (або) уточнити умови її присвоєння в локальних нормативних документах закладу та ОП. ЕГ рекомендує формувати блоки і переліки дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам, виходячи з внутрішньої логіки ОК. ЕГ наголошує на потребі урізноманітнення видів практичної підготовки здобувачів освіти, що може бути передбачено при модернізації ОП. Розглянути питання про окремих ОК для забезпечення ЗК4 «Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ оцінює критерій 2 як такий, що має рівень відповідності В, оскільки вказані недоліки на ОП не призвели до зниження якості освіти. Зауваження щодо присвоєння професійної кваліфікації у ЗВО потребує широкої академічної дискусії із залученням зовнішніх стейкхолдерів. Модель реалізації права на вибір дисциплін у ЗВО ЕГ відносить до питань академічної автономії.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання на ОП «Історія» здійснюється відповідно до «Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (Правила), які розміщено у відкритому доступі на сайті ЗВО. Документ розробляється відповідно до чинного законодавства приймальною комісією, схвалюється рішенням Вченої ради

КНУ імені Тараса Шевченка й затверджується наказом ректора. Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> правила прийому на навчання оновлюються щорічно. На думку ЕГ, Правила є чіткими, зрозумілими, доступними для абітурієнтів. Обмеження чи пільги, окрім запроваджених МОН України, у Правилах не виявлені. Додатком 2.5 визначено категорії осіб, для яких прийом на навчання здійснювався за спеціальними умовами. Ознаки дискримінації потенційних вступників відсутні. На здобуття бакалавра за ОП «Історія» у попередні роки (2020, 2021) приймалися особи, які здобули повну загальну середню освіту без додаткових обмежень чи умов. Як засвідчили проректор з науково-педагогічної роботи та відповідальний секретар приймальної комісії під час спілкування у фокус-групі, всі питання щодо прийому на навчання до Університету вирішуються Приймальною комісією на її засіданнях, відповідні рішення розміщуються на офіційному веб-сайті. У Правилах наголошено на рівності прав та обов'язків усіх здобувачів вищої освіти, включаючи ОП «Історія». Важливою опцією, на погляд ЕГ, є наголос на прийомі до навчання на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування здобуття ВО. У Правилах чітко сформульовані вимоги до абітурієнтів, які мають право на вступні випробування у КНУТШ. Конкурсний відбір за ОП здійснюється у форматі НМТ або ЗНО за попередні роки, внаслідок співбесіди, аналізу мотиваційних листів. У документі викладено зрозумілі вимоги до мотиваційного листа вступника щодо змістового наповнення, технічних вимог, структури тексту. Опрацьовано ситуацію з однаковими конкурсними балами, за якої беруться до уваги вищі оцінки з предмету з найбільшим ваговим коефіцієнтом та результати аналізу мотиваційних листів. Згенеровані списки рекомендованих до зарахування вступників розміщуються на веб-сайті Університету у визначені терміни. Інформація, адресована вступникам на ОП, розміщується на сайті історичного факультету. Тут міститься опис ОП, перелік документів, необхідних для подачі для зарахування на навчання, Правила прийому, а також інформація про вартість навчання за ОП, перелік конкурсних предметів та їх ваговий коефіцієнт. Виокремлено правила прийому для окремих категорій вступників. Водночас ЕГ привертає увагу до відсутності на сайтах Університету та історичного факультету програми співбесіди для абітурієнтів, які мають на це право.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Опрацювання документів КНУТШ, спілкування у фокус-групах показало, що в основу Правил покладено визначення досягнень абітурієнтів, важливих для вступу на навчання за певною ОП. Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> на основі затверджених умов прийому на навчання гарант ОП має запропонувати вагові коефіцієнти для сертифікатів НМТ/ЗНО не пізніше як за місяць до затвердження Правил у поточному році. У 2020 та 2021 рр. до вступу приймалися сертифікати ЗНО з української мови та літератури й історії України, а також на вибір з математики/іноземної мови/біології, географії, /фізики/хімії. Вагові коефіцієнти перших двох предметів визначалися відповідно 0,2 та 0,6, з третього (вибіркового) – 0,2. У 2022 та 2023 рр. набір на ОП «Історія» не здійснювався. На думку ЕГ, коефіцієнти компонентів вступного випробування цілком обґрунтовані особливостями ОП «Історія». Загалом вимоги до вступників є ефективним способом формування контингенту здобувачів, вмотивованих до навчання на ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, зафіксовано в документах КНУ імені Тараса Шевченка, серед яких, зокрема «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» <https://mobility.knu.ua/wp-content/uploads/2023/05/>, «Порядок поновлення та переведення здобувачів КНУТШ» <https://vstup.knu.ua/userfiles/files/instruction.pdf>, «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ» https://mobility.knu.ua/?page_id=798&lang=uk та інших. Зокрема, у випадку переведення здобувача з однієї ОП на іншу за розпорядженням декана факультету встановлюється академічна різниця на основі співставлення інформації в індивідуальному навчальному плані з ОП, на яку здійснюється переведення, після чого видається розпорядження про допуск до її складання. При цьому різниця не може перевищувати 12 дисциплін/36 кредитів. Дедлайном її усунення встановлено останній день перед початком нового навчального семестру. Важливим є зауваження «Порядку поновлення та переведення здобувачів КНУТШ», що вік і стать особи, форма здобуття попередньої освіти не є підставою для відмови у таких процедурах. У «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність» викладено процедуру визнання її результатів. Співставлення змісту навчальних дисциплін здійснюється науково-методичною комісією факультету за консультацією гаранта ОП. ЕГ встановила, що документи, які містять процедурні питання щодо визнання здобутих в інших ЗВО результатів навчання, загальнодоступні, оскільки їх розміщено на відкритих ресурсах університету, з ними може ознайомитися кожен студент. Зустріч з керівництвом КНУТШ, академічним персоналом показала, що в університеті опрацьовано практики визнання результатів, здобутих в інших ЗВО. Передусім, це стосується студентів, які беруть участь у програмах зовнішньої академічної мобільності. У КНУТШ діє відділ академічної мобільності <https://mobility.knu.ua/?lang=uk>, про що зазначено у Відомостях про самооцінювання ОП «Історія». Відповідно до встановленої процедури перед початком академічної мобільності оформлюється індивідуальний план учасника, в якому зазначаються дисципліни, передбачені для вивчення у гостьовому університеті, результати котрих КНУТШ

погоджується визнати. По завершенні періоду мобільності студент має надати академічну довідку із зафіксованими результатами навчання. Організаційно це здійснюється на рівні факультету, таблиця щодо перезарахування академічних здобутків погоджується проректором з науково-педагогічної роботи. Попри наявні у КНУТШ практики сприяння академічній мобільності у межах ОП «Історія» її досвід наразі відсутній. Здобувачі виявили обізнаність у можливості визнання результатів навчання в рамках мобільності, але продемонстрували непевність у процедурі. На думку ЕГ, гаранту ОП, менеджерському складу історичного факультету необхідно привернути увагу до роз'яснювальної роботи серед студентів щодо внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, одержаних у неформальній освіті, викладена у «Положенні про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ» <https://senate.knu.ua/?p=2271>. Документом, зокрема визначено, що визнання результатів неформального навчання здійснюється на основі їх оцінювання, ключовими принципами якого визначено валідність, надійність, справедливість, гнучкість, простота, економічність. Оцінювання проводиться у встановлені терміни комісією у складі не менше трьох осіб з числа НПП, які мають бути компетентними, неупередженими та без конфлікту інтересів. Вибір інструментів оцінювання спрямований на досягнення мети – визначити здобуті студентом компетентності. Потенційну Комісію орієнтовано на врахування рекомендацій Cedefop. В якості інструментів оцінювання застосовуються усний іспит, письмовий іспит, тест, дискусію та інші заходи. У межах одного контрольного заходу можливе визнання результатів навчання обсягом не більше 15 кредитів. Процедура оцінювання фіксується на відеокамеру. Його результати вносяться до протоколу, що надсилається Заявнику. У ситуації незгоди Заявник має право оскаржити підсумки оцінювання. На думку ЕГ, в цілому ця процедура забезпечує надійність визнання РН з огляду на залучення до неї кваліфікованих НПП, прозорість дій, право Заявника реагувати на кожному її етапі. У процесі спілкування з представниками керівного складу й менеджменту КНУТШ встановлено наявність не лише відповідного Положення, а й програм неформальної освіти. За їхніми словами, у закладі поставлена мета протягом трьох років вийти на показник залучення до неформальної освіти не менш як 20% студентів. Водночас спілкування у фокус-групах показало невідомість здобувачів ОП «Історія» у відповідних процедурах і практиках. З огляду на таку ситуацію ЕГ наголошує на необхідності проводити роз'яснювальну роботу серед студентів щодо можливостей неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Доступ до освітньої програми «Історія» та визнання результатів навчання у межах чинного законодавства, сильні сторони не відзначаються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ привертає увагу до доречності розміщення на сайтах Університету/історичного факультету/випускової кафедри програми співбесіди для вступників, які мають на це право. З огляду на відсутність у здобувачів ОП відповідного досвіду внутрішньої та зовнішньої мобільності і можливостей неформальної освіти необхідно привернути увагу до відповідної роз'яснювальної роботи.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За ОП «Історія» встановлено чіткі, обґрунтовані правила прийому на навчання, які є доступними для абітурієнтів. У КНУТШ розроблено зрозумілі правила визнання результатів навчання в інших ЗВО, а також здобутих у неформальній освіті. Студенти виявили обізнаність у самих можливостях, але не демонстрували досвіду такого навчання, з огляду на що необхідно активувати відповідну роботу серед здобувачів ОП. Оскільки висловлені зауваження не є суттєвими, мають рекомендаційний характер, ЕГ вважає, що ОП «Історія» відповідає критерію 3 з рівнем «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), навчальні заняття здійснюються у формі лекцій, семінарських занять, індивідуальних навчальних занять, консультацій, факультативів). Зміст робочих програм доводиться до здобувачів на початку семестру на першому занятті за дисципліною. Всі робочі програми є у вільному доступі для ознайомлення здобувачами. У ЗВО не запроваджено силабуси. Відповідно до принципів академічної свободи викладачі можуть обирати методи навчання. Відомості про самооцінювання та результати роботи ЕГ з фокус-групами академічного персоналу і здобувачів освіти засвідчують, що на ОП застосовуються переважно традиційні (класичні) методи навчання, характерні для фундаментальної підготовки істориків. Водночас самостійна робота здобувачів передбачає виконання дослідницько-пошукових завдань, таких як есе, аналітичні роботи, реферування і рецензування монографій, робота з джерелами, у т.ч. архівними матеріалами, фондами бібліотек.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ЗВО існує єдиний документ, який містить інформацію про цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів - робоча програма навчальної дисципліни. Доступ до робочих програм уможливлений на сайті історичного факультету. За результатами зустрічей зі здобувачами освіти ЕГ встановила достатній рівень інформування здобувачів про порядок і критерії оцінювання. Доступ до інформаційних ресурсів здійснюється без використання LMS систем, а застосовуються месенджери, які не сприяють диверсифікації ризиків онлайн навчання. Відсутні у вільному доступі методичні матеріали щодо організації самостійної роботи студентів, підготовки курсових робіт.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до п.4.4.5 Положення про організацію освітнього процесу передбачено науково-дослідну роботу як форму організації роботи студентів, під час якої їх залучають до активної самостійної (або під керівництвом викладача) науково-дослідної діяльності для формування наукового світогляду, розвитку дослідницьких умінь, навичок творчого вирішення практичних завдань. Ця форма сприяє опануванню методології і методів наукового пошуку молодими дослідниками. Науково-дослідна робота на ОП здійснюється за такими основними напрямками: 1) науково-дослідна робота в освітньому процесі; 2) науково-дослідна робота студентів у позанавчальний час; 3) науково-організаційні заходи – конференції, конкурси, олімпіади тощо. У структурі ОП наявні кілька дисциплін, що формують навички наукової роботи, сприяють виробленню методології проведення власних наукових досліджень (ОК «Науковий образ світу», «Вступ до спеціальності історія», «Спеціальні історичні дисципліни», «Архівознавство», «Історичне краєзнавство»). Здобувачі ОП залучаються до виконання наукових проєктів, участі у щорічній студентській науково-практичній конференції «Шевченківська весна».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Співставлення публікаційної активності викладачів, зі змістом ОК, який відображений у робочих програмах, свідчить про врахування результатів власних наукових досліджень у конкретних ОК (як приклади: Хрестоматія укладачів І. Войцехівської, Л. Іваницької, В. Круглякова використовується при викладанні дисциплін з історії України; Хрестоматія П. Котлярова, В. Дятлова - при викладанні курсів з історії і культури раннього нового часу. Водночас ЕГ не зафіксовано оновлення методичного та дидактичного інструментарію освітнього процесу, адаптованого для онлайн навчання. Під час фокус-групи з викладачами ЕГ дістала підтвердження про щорічне оновлення змісту ОК на підставі новітніх досягнень в історіографії, виданні власних монографій і статей, з урахуванням захисту дисертацій тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ пересвідчилась в окремих фактах зарубіжних стажувань окремих викладачів ОП. Так, Доц. Кузіна Н. пройшла стажування в рамках International Educational Programme on Parliamentarism в Парламенті Андалузії та Університеті Кадіса з 17.01.2022 р. по 23.01.2022 р., Іспанія. Проф. Конта Р. - наукове стажування в Університеті Коменського в Братиславі (Словацька Республіка, 2018 р.), в Загребському університеті (Хорватія, 2019 р.). Натомість інтернаціоналізація ЗВО у цілому не відображається належним чином на ОП. ЕГ констатує ефективність функціонування відділу академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>), який поширює інформацію про програми академічної мобільності, здійснює документальний супровід та консультивання.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильних сторін не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендації: 1. Активізувати публікаційну активність здобувачів ОП у співавторстві з науковими керівниками. 2. Здійснювати організацію академічної мобільності в рамках міжнародних програм. 3. Забезпечити розробку навчальних курсів з європейським фокусом задля забезпечення інтеграції випускників ОП на європейський ринок праці. 4. Урізноманітнювати методи викладання науково-педагогічними працівниками за рахунок застосування сучасних інтерактивних технологій, проблемно-орієнтованого навчання. 5. Активізувати участь науково-педагогічних працівників ОП у конкурсах НДР МОН, Національного фонду досліджень України.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Підкритерій 4.5 виконується частково, проте наявні недоліки (недостатній рівень інтернаціоналізації) об'єктивно пов'язані із воєнним станом. ЕГ констатує досягнення результатів за іншими підкритеріями, що дає підстави для оцінки рівня відповідності критерію 4 - В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів за ОП «Історія» визначено у «Положенні про організацію освітнього процесу». Поточний контроль за ОП здійснюється у формі опитування, виконання реферату/есе, участі у семінарських заняттях, МКР. Семестровий контроль відбувається у форматі заліку, диференційованого заліку (для практичної підготовки), іспиту. В цілому форми контрольних заходів є валідними та сукупно дозволяють перевірити досягнення ПРН у межах дисципліни. Семестровий залік передбачає оцінювання РН, спираючись на поточний контроль. Іспит проводиться переважно у письмовій формі – за питаннями з відкритими відповідями або у вигляді тесту. Стосовно кожного освітнього компоненту (ОК) у робочій програмі навчальної дисципліни (РПНД) специфіковані критерії оцінювання здобутків студентів, визначено мінімальний пороговий бал. На іспит відведено 40% підсумкового балу. При цьому з деяких дисциплін (Історія української та зарубіжної культури, Історія Стародавнього Сходу, Українська етнологія) на іспит припадає 60 балів з максимальних 100. У процесі спілкування викладачі пояснили таку ситуацію відсутністю семінарів за ОК. На думку ЕГ, варто привернути увагу до названих ОК в частині врахування загальноуніверситетської норми задля дотримання збалансованості форм контрольних заходів. Прозорість і зрозумілість контрольних заходів для здобувачів забезпечується розміщенням РПНД на сайті випускової кафедри – давньої та нової історії України. Спілкування зі здобувачами та випускниками ОП засвідчило пояснення керівниками факультету та викладачами системи й критеріїв оцінювання на початку навчання за ОП загалом і під час настановчих сесій щодо кожної дисципліни. Як повідомили чинні студенти, питання для підготовки до іспиту/заліку їм надсилаються завчасно викладачем або методистом. Виконання курсових робіт і критерії їх оцінювання базуються на «Типовому положенні про курсові та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти історичного факультету КНУТШ». Водночас, з огляду на специфіку здобуття вищої освіти за заочною формою навчання за ОП

«Історія», ЕГ вважає за необхідне укласти вимоги до курсових, орієнтовані на запити її студентів. Згідно з Положенням викладач має визначити найбільш зручну платформу для взаємодії зі здобувачами, реалізація чого підтверджено у процесі спілкування у фокус-групах. Проте ЕГ рекомендує поміркувати над єдиною платформою в межах ОП. В цілому студенти засвідчили розуміння алгоритмів контрольних-оцінювальних заходів у контексті їхньої ОП. У КНУТШ у 2022 та 2023 рр. підведено підсумки обстеження «Оцінювання якості освітнього процесу в КНУТШ здобувачами освіти», проте здобувачі ОП «Історія» в опитуваннях участь не брали, з огляду на що ЕГ рекомендує практикувати обстеження здобувачів, які навчаються за заочною формою, щодо прозорості та зрозумілості критеріїв оцінювання знань.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів за ОП визначено «Положенням про організацію освітнього процесу» https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в КНУТШ» <http://www.history.univ.kiev.ua/docs-2/> «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КНУТШ» https://econom.knu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Polojennya_pro_EK.pdf. На підставі їх аналізу, вивчення змістового наповнення ресурсів історичного факультету й кафедри давньої та нової історії України, спілкування у фокус-групах ЕГ встановила, що атестація випускників ОП «Історія» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та археології, відповідно до стандарту спеціальності 032 Історія та археологія СВО «Бакалавр». У процесі кваліфікаційного іспиту оцінюється рівень теоретичних, професійних знань, умінь і навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційними характеристиками фахівців зі спеціальності 032. Підсумкова оцінка комплексного державного іспиту визначається як середньозважений бал за кожну складову екзаменаційного завдання. У випадку незгоди з рішенням екзаменаційної комісії здобувач має право подати апеляцію на ім'я ректора університету в день проведення іспиту з подальшим її розглядом. Здобувачі забезпечуються програмою комплексного державного іспиту не пізніше як за півроку до проведення атестації. У процесі спілкування зі студентами, які наразі навчаються на 4-му курсі за ОП «Історія», підтверджено отримання ними переліку питань для підготовки до випускового іспиту. ЕГ дійшла висновку про відповідність форми атестації за ОП у вигляді комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та археології вимогам стандарту ВО та прозорість її реалізації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Прозорість оцінювання у межах ОП «Історія» забезпечується чіткістю та доступністю інформації про систему оцінювання, завчасним оприлюдненням його критеріїв і методів, наданням можливостей пройти процедури оцінювання здобувачам, які мають особливі потреби. У «Положенні про організацію освітнього процесу» зафіксовано вимогу дотримання у ході оцінювання РН принципів об'єктивності, систематичності та системності, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання. Об'єктивність оцінювання забезпечується залученням до іспиту більше одного викладача, за ОП «Історія» іспит зазвичай проводять два НПП, проведенням іспиту переважно у письмовому вигляді, що було підтверджено під час роботи у фокус-групах. У разі проведення контрольних заходів у віддаленому форматі обов'язковою є відеофіксація та зберігання достовірних записів процедур оцінювання. Така практика підтверджена наданими на прохання ЕГ скріншотами запису кваліфікаційного іспиту. Письмові роботи студентів підлягають зберіганню протягом наступного семестру. Зокрема, було надано тексти захищених курсових робіт. В Університеті встановлено, що до початку навчального семестру на сайті відповідного структурного підрозділу мають бути опубліковані РПНД, в яких, зокрема мають визначатися критерії та методи оцінювання РН. Як наслідок, здобувачеві забезпечується поінформованість щодо процедури оцінювання. У КНУТШ розроблено процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Зокрема, НПП мають можливість не брати участь в оцінюванні при виникненні конфлікту інтересів; за можливості оцінювана робота студента має бути анонімною; упродовж встановлених термінів повинні зберігатися записи процедур оцінювання, залікові та екзаменаційні відомості, протоколи засідань комісій тощо. За ОП діє процедура оскарження результатів контрольних заходів, що можливе протягом тижня після оголошення результатів поточного контролю, в день оголошення оцінки за підсумками семестрового контролю, не пізніше 12ї години наступного дня після проведення заходу у ході підсумкової атестації здобувачів. Випадків оскарження оцінювання ЕГ не виявила, але здобувачі повідомили про ситуації звернення до викладача з проханням надолужити попущене та підвищити семестровий бал із дисципліни. Внутрішніми правилами передбачено повторне складання семестрового контролю у два етапи: викладачеві та комісії.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедури дотримання академічної доброчесності у КНУТШ викладені у «Етичному кодексі університетської спільноти» <https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>, «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ», «Положенні про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у КНУТШ» <https://drive.google.com/file/d/1I38BDcm6yuzeDWcgJxhOPebpe7--mcsh/view>; «Типовому положенні про курсові та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти історичного факультету КНУТШ» <https://drive.google.com/file/d/1X7SQP3jXoofCBgl7wpqrHAc8ijgAsrZM/view>. Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. З метою запобігання плагіату передбачено обов'язкову текстову перевірку кваліфікаційних робіт, дисертацій, наукових видань, навчальних посібників, які відбуваються в університеті. На історичному факультеті створено репозитарій академічних текстів, де розміщено захищені магістерські роботи <http://www.history.univ.kiev.ua/fakultet/repository/>. Оскільки за ОП «Історія» не передбачено виконання кваліфікаційної роботи, ЕГ рекомендує запровадити вибірккову перевірку курсових на наявність плагіату. Відстеження академічної доброчесності здобувачів проводиться під час оцінювання у межах поточного та семестрового контролю, на кваліфікаційному іспиті, під час участі у наукових заходах. Науковий керівник несе персональну відповідальність за дотримання студентом академічної доброчесності під час підготовки матеріалів на наукові заходи. Спількування ЕГ зі здобувачами та випускниками ОП показало їхнє розуміння практик щодо доброчесності та задіяних в університеті процедур. Зокрема, вони виявили обізнаність у необхідності супроводжувати академічний текст посиланнями на джерела інформації. Студенти відзначили системну роботу щодо донесення їм важливості норм академічної доброчесності протягом усього терміну навчання. Зокрема, такі сюжети опрацьовуються у рамках дисципліни «Вступ до університетських студій». У поширенні принципів академічної доброчесності студенти відзначили особливу місію наукових керівників під час виконання курсових робіт. Студенти історичного факультету долучилися до опитування щодо обізнаності та виконання норм академічної доброчесності в рамках проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (AcademIQ). У КНУТШ встановлено зрозумілі та прозорі процедури реагування на порушення академічної доброчесності. Притягнення до академічної відповідальності передбачає, зокрема повторне проходження оцінювання; повторне вивчення ОК; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії та ін. Проте здобувачі ОП «Історія» такого досвіду не мали.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання, процедури дотримання академічної доброчесності здійснюються відповідно до нормативних вимог, сильні сторони не окреслюються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутня єдина платформа для розміщення завдань до самостійної роботи, рекомендацій до їх виконання та необхідних навчальних ресурсів. Простежується точкова незбалансованість розподілу балів на поточний контроль та іспит. Відповідно рекомендовано створити єдину платформу для підготовки до контрольних заходів та їх проведення; дотримуватись балансу між поточним і підсумковим контролем; укласти спеціальне положення про курсову для здобувачів ОП «Історія»; проводити опитування студентів щодо системи оцінювання; запровадити перевірку курсових робіт на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерії оцінювання є прозорими та зрозумілими, доступними здобувачам. Стосовно кожного ОК у РПНД специфіковані критерії оцінювання здобутків студентів, визначено мінімальний пороговий бал. Форма атестації за ОП відповідає вимогам стандарту ВО. Прозорість оцінювання забезпечується чіткістю та доступністю інформації про систему оцінювання. У ЗВО запроваджено процедури забезпечення об'єктивності оцінювання, запобігання виникненню конфлікту інтересів. Системною є політика академічної доброчесності. Водночас має місце певна незбалансованість системи оцінювання з окремих дисциплін, відсутня єдина платформа для організації контрольних заходів та оприлюднення оцінок, потребують уточнення змістові критерії оцінювання курсової роботи за ОП, варто піддавати перевірці курсові на плагіат. Ці коментарі мають рекомендаційний характер, зазначені недоліки не є суттєвими, з огляду на що, на думку ЕГ, ОП «Історія» відповідає критерію 5 з рівнем «В».

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі аналізу ВСО, таблиці зі зведеною інформацією про викладачів, зустрічей із гарантом та академічним і адміністративним персоналом ЕГ дійшла висновку, що залучені до реалізації ОП викладачі мають необхідну академічну та професійну кваліфікацію, яка дозволяє забезпечувати ПРН. Наприклад, відповідно до інформації із Таблиці 2 курси з історії України на ОП викладає д.і.н., професор Л. П. Могильний (науковий доробок складає більше 200 тематичних праць), курс «Археологія» викладає к.і.н., доцент Є. В. Синиця (голова Правління ВГО «Спілка археологів України», має 30 років досвіду участі в польових археологічних дослідженнях), курс «Нова та новітня історія Центральної та Південно-Східної Європи» викладає к.і.н., доцент І. В. Малацай (дослідниця міжнародних взаємин другої половини ХІХ – початку ХХ ст., авторка низки публікацій та співавторка хрестоматії з історії західних та південних слов'ян). Всього на ОП викладають 34 викладача, всі з науковими ступенями кандидата / доктора наук. Наукова та публікаційна активність залучених до ОП викладачів відповідає тим дисциплінам, які вони викладають. Разом з тим, ЕГ звертає увагу на потребу актуалізації публікаційної діяльності викладачів. Наприклад, згідно Табл. 2 у згаданого вище к.і.н., доцента Є. В. Синиці найновіші публікації зазначені 2019 роком, у д.і.н., проф. В. І. Сергійчука також наведені публікації тільки до 2019 р. Звертаємо увагу на публікації асистента В. А. Люльки, який викладає дисципліну «Історія Азії та Африки», а публікації має переважно з історії кримських татар.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційних зустрічей ЕГ переконалася, що конкурсний відбір дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. В ЗВО функціонує «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<https://science.knu.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf>) та «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>). Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови розміщуються на офіційному сайті КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Згідно з Порядком претендент на посаду має зібрати і подати до конкурсної комісії відповідний пакет документів, а також прочитати відкриту лекцію. В оцінці професійного та академічного рівня викладача активну участь бере трудовий колектив: обрання на посаду завідувача та професора відбувається на засідання вченої ради Університету, на посаду доцента, викладача та асистента – на засіданні вченої ради факультету. Конкурсний відбір відбувається на посаду на кафедрі, а вже потім завідувач спільно з гарантом здійснює вибір викладачів на конкретну ОП. Для забезпечення даної ОП запрошені відомі вчені, провідні фахівці в галузі гуманітарних наук.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу для роботи у складі атестаційних комісій, під час організації та проведенні практики. Практикується також запрошення представників роботодавців до складу Екзаменаційних комісій. Так, до роботи у складі ЕК у попередні роки були залучені провідні науковці Інститут історії України НАН України д.і.н., професор В. А. Смолій, д.і.н., професор О. І. Гуржій, д.і.н., професор О. Є. Лисенко та ін. В КНУТШ існує «Положення про ради роботодавців» (<https://drive.google.com/file/d/1djBhfPYkddX-9SSIZu24iMQerNVmA8bU/view>), згідно якого передбачено формування консультативно-дорадчих Експертних рад роботодавців, які формуються відповідно пропозицій факультетів за кожною окремою спеціальністю (ОП). Під час фокус-групи з гарантом було з'ясовано, що співпраця з роботодавцями має давні традиції і ґрунтується на спільних наукових інтересах. На фокус-групі з роботодавцями виступили д.і.н., професор О. І. Гуржій, який повідомив про участь в обговоренні НП на кафедрі в травні і грудні 2023 р.; д.і.н., професор П. П. Гай-Нижник, який очолював ЕК з історії України та у зв'язку надавав пропозиції щодо НП, д.і.н., професор О. Б. Комарницький, який надавав рецензію на ОП у 2021 р. Всі виступаючі позитивно оцінили співпрацю з гарантом та історичним факультетом. У доповнення до цього гарант надіслав протоколи засідань кафедри з обговоренням ОП за участі вказаних роботодавців (додаток 5 відповіді на запит ЕГ).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ВСО вказано, що ЗВО забезпечує можливість залучення професіоналів практиків (експертів галузі, представників роботодавців) до викладання, керівництва практикою шляхом погодинної оплати їх праці, за сумісництвом або на

безоплатній основі. Відповідно до договорів та меморандумів, що укладено між історичним факультетом та партнерами, роботодавці можуть бути залучені для проведення окремих занять (в якості викладачів або бази) так і виробничих практик. Під час зустрічі з гарантом та стейкхолдерами ОП вдалося з'ясувати, що професіонали-практики та представники роботодавців (наприклад, проф. О. І. Гуржій, проф. П. П. Гай-Нижник) запрошуються до участі в роботі ЕК, подекуди залучаються для проведення практики, аудиторні заняття не проводять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В КНУТШ створено сприятливі умови для професійного росту викладачів, систематично проводяться тематичні воркшопи на платформі професійного розвитку викладачів КНУТШ (<https://www.facebook.com/KNUProfessionals/about>), Університет бере участь в програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проекту «Якісне навчання через якісне викладання», мета якого є покращити якість викладання навчальних дисциплін та підвищити ефективність навчального процесу за допомогою впровадження сучасних методик і технік. Підвищення кваліфікації та стажування викладачів відбувається відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<http://surl.li/rbrfo>). Результати підвищення кваліфікації враховуються під час конкурсу на заміщення вакантних посад. Під час фокус-групи з адміністративним персоналом з'ясовано, що протягом останніх п'яти років всі викладачі освітньої програми успішно пройшли курси підвищення кваліфікації. Важливо відзначити, що викладачі програми активно залучаються до проходження підвищення кваліфікації як у провідних установах України, так і в провідних зарубіжних центрах. Так, проф. Л. Могильний (січень-червень 2021 р.) та проф. В. Ульяновський (вересень-грудень 2021 р.) пройшли стажування в Інституті української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України тощо. К.і.н. О. В. Ляпіна пройшла підвищення кваліфікації в Пан'європейському університеті м. Братислава (Словаччина, 2018 р.); к.і.н. Д. С. Пуховець у Вільнюському університеті (Литва, 2018 р.); к.і.н., доцент І. В. Малацай пройшла підвищення кваліфікації в Університеті Суспільних наук (UNS) у м. Лодзь у співпраці з Фондацією Central European Academy Studies and Certifications (CEASC) та в Католицькому університеті в Ружомберку (Словаччина, 2020).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

КНУТШ активно сприяє розвитку викладацької майстерності за допомогою різноманітних заходів. Наприклад, університет пропонує курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей для викладачів під назвою "KNU TEACH WEEK", який був розроблений спільно з UGEN, НМЦОНП, відділом забезпечення якості освіти та сектором працевлаштування КНУТШ. Згідно з таблицею 2 ВСО, цей курс успішно пройшли і отримали відповідні сертифікати викладачі освітньої програми, такі як к.і.н., доцент І. В. Малацай (2021 р.), к.і.н. О. В. Ляпіна (2021 р.). У ВСО згадується к.і.н., доцент Л. Іваницька, але відомості про неї у Табл.2 відсутні. Університет підтримує участь НПП в грантових проектах та програмі академічних обмінів Erasmus+. Так, під час фокус-групи з адміністративним персоналом з'ясовано, що історичний факультет отримав грант від Німецької служби академічних обмінів DAAD. У ЗВО існує система стимулювання викладачів, яка включає матеріальні заохочення (преміювання) та моральні визнання (грамоти, нагороди). Відповідно до отриманої інформації низка викладачів ОП – проф. Р. Конта, проф. М. Казьмирчук, проф. О. Даниленко, проф. Л. Могильний, проф. Р. Конта, доц. О. Вербовий, доц. Н. Терес, доц. О. Смержевська – отримали подяки Університету та подяки ректора.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОП забезпечена професійним викладацьким складом, які є визнаними фахівцями своєї галузі, провадять академічні дослідження та регулярно підвищують свою академічну та професійну кваліфікацію. Процедури добору НПП є прозорими та дають можливість забезпечити високий рівень професіоналізму кандидатів. Університет всебічно сприяє професійному розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До слабких сторін за критерієм ЕГ відносить обмежене залучення до аудиторних занять та гостьових лекцій професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; обмеженість інформації щодо публікаційної активності викладачів. ЕГ рекомендує: запрошувати до читання гостьових лекцій або міні-курсів вітчизняних та закордонних професіоналів-практиків; оновити інформацію про наукову та публікаційну діяльність викладачів в ЄДЕБО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам до критерію 6. ОП забезпечена якісним кадровим складом, який в свою чергу забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Зазначені ЕГ слабкі сторони не є критичними, а виявлені недоліки можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група, після ознайомлення з матеріально-технічною базою університету, в цілому вважає їх такими, що задовольняють потреби ОП. Навчання за ОП відбуваються в Червоному корпусі КНУ, з необхідною кількістю аудиторного фонду, комп'ютерними класами, вільним доступом до WIFI. Лінгафонні кабінети дають можливість для ґрунтовного вивчення іноземних мов, археологічний музей та між-факультетська лабораторія дають змогу студентам візуально ознайомитись з джерелами та артефактами. Доступ до матеріалів для наукових досліджень здобувачі та НПП можуть отримати в Науковій бібліотеці ім. М.Максимовича, бібліотечні фонди якої складають 3,52 млн. видань. Окрім цього, студенти мають можливість безкоштовно працювати онлайн з доступом до бібліотечних фондів. За словами в.о. директора Наукової бібліотеки С. Канєвської, у бібліотеці є можливість отримати ЕДД (електронну доставку документів) – послуга відсканування і відправлення на електронну пошту замовленого документу. Бібліотека надає доступ до фондів і електронних каталогів, реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science, що сприяє оволодінню відповідними знаннями. Кафедра має власну бібліотеку, фонди якої поповнюються, у тому числі, завдяки співпраці з провідним видавництвом мистецької літератури ArtHuss). Окрім цього, бібліотечні збірки відповідного спрямування наявні на всіх кафедрах історичного факультету та інших структурних підрозділів КНУТШ, що задіяні у реалізації ОП «Історія». Серед аудиторій, в яких проводяться заняття – приміщення між-факультетської лабораторії та Археологічного музею КНУ (фонди, експозиція), де вони можуть ознайомитись з необхідним обладнанням для майбутньої професійної діяльності, отримати вказані в ОП програмні результати навчання. З навчальними приміщеннями ЕГ мала можливість ознайомитися під час відеоекскурсії. Аудиторії обладнанні комп'ютерним обладнанням, проектором. Для проведення занять та різноманітних наукових заходів у них використовуються сучасні комп'ютери, ноутбуки, проектори, мультимедійні вебкамери тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ усіх учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним, що підтверджено в ході відеозустрічей з адміністрацією, здобувачами та НПП відповідно, через такі наявні «елементи» освітнього середовища: сучасне обладнання аудиторій (інтерактивні дошки, проектори, комп'ютери з ПЗ); інформаційна мережі університету і її ресурси; коворкінги і креативні простори. Освітнє середовище, створене в КНУТШ, включає соціально-побутову інфраструктуру: гуртожитки, університетська клініка, їдальні, кафе, служба психологічної допомоги, навчально-спортивний комплекс, первинну профспілкову організацію, Центр іноземних мов, молодіжний центр культурно-естетичного виховання, Наукове товариство студентів та аспірантів, Раду молодих вчених тощо. Університет постійно дбає про підвищення рівня забезпечення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти. Так, для КНУТШ став нормою доступ до wi-fi у всіх корпусах та гуртожитках Університету. Вченою радою КНУ ухвалено комплекс заходів для покращення виявлення потреб здобувачів <http://senate.univ.kiev.ua/?r=2061>. Учасники освітнього процесу вчасно отримують всю необхідну інформацію. Здобувачі можуть вільно користуватися навчальною, науковою, культурно-спортивною та оздоровчою базою університету. Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінки стану та якості забезпечення освітнього процесу в КНУ проводяться опитування UNIDOS http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya, результати яких аналізуються на засіданнях ректорату і доводяться до деканів і директорів (в розрізі структурних підрозділів), за необхідності вживаються заходи. З метою систематичного вивчення громадської думки щодо навчальної, наукової, освітньої, профорієнтаційної діяльності в Університеті створена «Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень» <https://bit.ly/3U1EVp5>, що має забезпечувати зворотній зв'язок між керівництвом університету та здобувачами ВО. Історичний факультет теж започаткував опитування студентів, що навчаються на ОП; а також відбуваються різноманітні заходи для задоволення освітніх потреб студентів та культурного дозвілля.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО, здобувачами, представниками органів студентського самоврядування, Наукового товариства та Ради молодих вчених, огляду МТБ, експерти впевнилися, що КНУТШ регулярно удосконалює оснащення аудиторного фонду, навчальних корпусів, гуртожитків та інших структурних підрозділів. Організація безпечності освітнього середовища в КНУТШ досягається суворим дотриманням норм техніки безпеки, проведенням інструктажу для викладацького складу та здобувачів ВО щодо цих норм, проведенням різноманітних заходів з навчання надання першої домедичної допомоги тощо. Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року містить заходи з соціально-педагогічного супроводу для забезпечення сприятливих умов навчання. <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf> В ході огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що в приміщеннях забезпечуються необхідний протипожежний режим, належні санітарно-гігієнічні умови. Під час огляду матеріально-технічної бази членам ЕГ було продемонстровано, що в ЗВО функціонують спеціально облаштовані місця для вживання їжі здобувачами освітнього процесу та науково-педагогічними працівниками. ЕГ відзначає відповідальне ставлення керівництва університету щодо забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в сучасних умовах, зокрема налагодження системи оповіщення про повітряну тривогу та облаштування укриттів. Питання забезпечення безпеки освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів регулюється завдяки існуванню служб, які займаються питанням охорони праці та навчання. Гарантування належних умов праці та навчання відповідно до вимог законодавства регулюють Правила внутрішнього розпорядку КНУТШ (<http://surl.li/aruxh>), Правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках університету (<https://bit.ly/3S5VMo7>). Навчальні приміщення атестовані органами державного нагляду щодо відповідності санітарно-гігієнічним вимогам та дотримання правил пожежної безпеки. В структурі Університету функціонують Клініка <https://clinic.knu.ua/> та Інститут психіатрії <https://ipsycho.knu.ua/>, що забезпечують охорону фізичного та психічного здоров'я студентів. Фахівці Психологічної служби КНУ (<https://psysservice.knu.ua/>) здійснюють цілодобове консультування та психологічну допомогу. Під час відеоекскурсії ЕГ змогла переконатися в тому, що середовище є безпечним для усіх учасників освітнього процесу та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті функціонує низка підрозділів, що відповідають за надання підтримки здобувачам освіти. Інформація щодо діяльності підрозділів представлена на офіційному сайті КНУТШ, як і дані про актуальні проекти, які розміщуються на Telegram-каналі. Зокрема: Центр по роботі зі студентами, Відділ академічної мобільності (<https://cutt.ly/w46SNUh>), Відділ сприяння працевлаштуванню (<https://cutt.ly/e46S1UB>), Спорткомплекс (<https://cutt.ly/t46S2JE>), Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<https://cutt.ly/J46S3xx>), Центр комунікацій (<https://cutt.ly/w46S8IR>), Соціологічна лабораторія, Наукове товариство студентів та аспірантів (<https://cutt.ly/V46S6ZI>), Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень (<https://cutt.ly/m46DeVo>). Вони забезпечують аналітичну підтримку учасників освітнього процесу, сприяють стійкому і збалансованому соціальному розвитку КНУТШ як спільноти стейкхолдерів. Деканат історичного факультету працює у визначені години і є доступним для звернень здобувачів освіти; навчально-допоміжний персонал історичного факультету (методисти, провідні фахівці та ін.) підтримує та надає допомогу здобувачам освіти. В КНУТШ функціонує Психологічна служба (<https://cutt.ly/k46SteK>), спрямована на забезпечення психічного здоров'я. Фахівці Психологічної служби КНУТШ (<https://cutt.ly/j4KHevg>) здійснюють цілодобове консультування (<https://cutt.ly/07gNAdn>) та надають психологічну допомогу, чат зв'язку з психологом (@chat_PS_KNU https://t.me/chat_PS_KNU), чат емоційної підтримки «Helper Hub» (@helper_hub2 https://t.me/helper_hub2). Органи студентського самоврядування допомагають в адаптації студентів, виходять з пропозиціями до керівництва щодо вдосконалення освітнього процесу. Університетське опитування проводиться лабораторією соціологічних та навчальних досліджень, їх результати обговорюються на ректораті і доводяться до декана. За результатами опитування здобувачі задоволені рівнем організаційної, інформаційної, соціальної підтримки <http://ethnicstudies.knu.ua/education-programs/history-of-ukraine-and-cultural-anthropology>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час відеозустрічей зі здобувачами, адміністрацією та структурними підрозділами ЗВО, експерти пересвідчилися, що тісна співпраця існує між здобувачами та викладачами, науковими керівниками і гарантом на початковому рівні. Розгалужена система допоміжних підрозділів КНУТШ охоплює важливі питання освітнього, організаційного, інформаційного, консультативного та соціального характеру задля задоволення потреб здобувачів. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п. 12.3.8) учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним громадянам і здобувачам освіти з особливими потребами) забезпечується безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки тощо. Для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами в КНУТШ розроблено Проєкт «Університет рівних можливостей» започатковано за ініціативи Студпарламенту та Інноваційного центру КНУТШ. Концепція проєкту (<https://cutt.ly/a46DYP4>); Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<https://cutt.ly/T46DITn>); Порядок супроводу осіб з інвалідністю (<https://cutt.ly/C46DPdC>) визначають умови реалізації права на освіту осіб з особливими потребами. В грудні 2019 р. проаналізовано індекс інклюзії головного корпусу КНУТШ на вул. Володимирській, 60 (де відбуваються навчання за ОП), проведено ремонтні роботи,

влаштовано пандуси при вході, ліфт для маломобільних осіб, спеціалізовані санвузли. Відповідно, територія КНУТШ повністю придатна для студентів з особливими освітніми потребами: є пандуси; пристосовані ліфт, ідальня, бібліотека вказівники зі шрифтом Брайля, тактильні стрічки, полоси та направляючі плитки для осіб з порушеннями зору; паркувальні місця для автомобілів. На ОП «Історія» студенти з особливими потребами навчаються (Марк Гордовський у 2022 р. – спец-умови (учасник бойових дій)).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що у КНУТШ запроваджено чітку та зрозумілу процедуру вирішення конфліктних ситуацій, яка регламентується Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/G4Ltb8F>); Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУТШ введено в дію наказом ректора від 10.11.2021 № 897-32 (<https://cutt.ly/h4LtY1r>); Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/X4LtFB9>); Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУТШ, введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 (<https://cutt.ly/74LtZWB>). Діяльність з питань запобігання та виявлення корупції в КНУТШ здійснюється на основі чинного законодавства України, що регулює правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. У разі виявлення дій, що підпадають під ознаки, що передбачені Законом України «Про запобігання корупції» студент повинен звернутися з відповідною заявою до адміністрації Університету. З метою запобігання корупції в КНУТШ введено в дію Антикорупційну програму (<https://cutt.ly/m4LtMYi>). КНУТШ засуджує гендерне насильство та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу. З метою протидії сексуальним домаганням в університеті заборонені: дискримінаційні висловлювання; утиски; дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично. Адміністрація постійно проводить внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань. Розгляд порушень забезпечує керівник підрозділу Університету, до складу якого належить звинувачена в порушенні особа чи група осіб. Будь-який член університетської спільноти може поскаржитися на порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі. Керівник у встановленому порядку організовує розгляд справи по суті. Для врегулювання конфліктних ситуацій діє Постійна комісія Вченої ради КНУТШ з питань етики. Під час інтерв'ю викладачі, адміністрація та здобувачі підтвердили, що випадків конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів та атестації в учасників освітнього процесу на ОПП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО має устатковану матеріально-технічну базу, якою задоволені здобувачі та НПП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОПП є безоплатним для здобувачів та викладачів, що підтверджено під час зустрічей з учасниками освітнього процесу. ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру, для задоволення потреб та інтересів здобувачів, враховуючи інклюзивний простір для здобувачів з особливими потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В ході зустрічей виявлена недостатня обізнаність здобувачів щодо деяких своїх можливостей, зокрема, стосовно одержання матеріальної підтримки. Рекомендується звернути увагу на розширення відповідної інформативної підтримки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітньо-професійна програма відповідає визначеному критерію, а вищезазначений недолік не є суттєвим і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. ЕГ оцінює даний критерій на «В» (загалом відповідність).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедуру розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП в КНУТШ регулюють «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) та «Положення про організацію освітнього процесу» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Відповідно до визначених положень, ОП розробляє проектна група структурного підрозділу, до складу якої можуть входити науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники, здобувачі освіти, роботодавці і випускники. Опис освітньої програми затверджується на засіданні Вченої Ради і вводиться в дію наказом ректора. Відповідно до нормативних актів передбачається періодичний перегляд ОП з метою внесення необхідних змін. Розроблення змін до освітньої програми, на підставі обґрунтованих пропозицій або за власною ініціативою, здійснює гарант програми. Останнє оновлення ОП «Історія» відбулося у 2021 р., на запит щодо розроблення проекту ОП на 2024-2025 н.р. ЕГ отримала відповідь гаранта, що у зв'язку з відсутністю набору останні два роки проект не розроблявся.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою здобувачів освіти, студенти не змогли надати ствердну відповідь на запитання про їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У наданих на запит ЕГ протоколах засідання кафедри (додаток 5 відповіді на запит) в обговоренні вказаний один здобувач, який був присутній і на фокус-групі, але на запитання чи був хтось із здобувачів запрошений на засідання робочої групи, відповідь була негативною. З їх слів, опитування чи анкетування щодо якості освіти / якості викладання на ОП у будь-якій формі серед них не проводилося і не проводиться, але вони мають можливість спілкування з окремими викладачами у вигляді консультацій під час підготовки індивідуальних завдань. Щоправда, одна студентка повідомила, що таке спілкування можливе не з усіма викладачами, вона ж додатково просила сприяти налагодженню комунікації з деканатом щодо видачі витягу, який не може отримати впродовж певного часу. Один здобувач повідомив, що висловлював свої пропозиції щодо поглиблення викладання античності та отримав відповідь, що над цим будуть розмірковувати в майбутньому; інша здобувачка висловила побажання запровадити в НП поглиблені модулі за темами бакалаврських робіт. Під час зустрічі з фокус-групою представників студентського самоврядування, останні також не змогли відповісти на питання про залучення їх до процесів перегляду ОП з огляду на те, що перегляд відбувається один раз в 4-5 років.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучалися до обговорення ОП у 2020 р. та 2021 р. У ВСО вказано, що це, зокрема, були представники Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ (В.Борисенко), Національного музею народної архітектури та побуту України (В.Назаренко), Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України (О.Рафальський, Ю.Ніколаєць) та інші. Під час фокус-груп з'ясовано, що до процедур забезпечення якості ОП та її перегляду роботодавці залучаються через запрошення на засідання кафедри та роботи в ЕК. Так, у 2021 році, під час укладання чинної ОП були враховані побажання роботодавців, що вказано в рецензіях д.і.н., проф. О. І. Гуржія та д.і.н., проф. О. П. Комарницького. Крім того, вказані особи, а також д.і.н., проф. П. П. Гай-Нижник, к.і.н. О. М. Острянюк були запрошені на засідання кафедри в травні та грудні 2023 р., де також могли висловити своє бачення і свої побажання щодо якості ОП та наповнення НП (додаток 5 відповіді на запит). Під час фокус-групи д.і.н., проф. О. І. Гуржій та д.і.н., проф. П. П. Гай-Нижник підтвердили свою участь в засіданнях кафедри та роботи ЕК. До перегляду ОП ЕГ радила б залучати також представників баз практики та документувати їх пропозиції. Об'єднань роботодавців на даній ОП не існує.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті існує Відділ сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками, який займається відслідковуванням можливостей працевлаштування студентів, а також аналізом кар'єрного розвитку випускників. У 2022 році Вчена рада КНУТШ прийняла рішення щодо систематизації двосторонньої комунікації з випускниками та оптимальних стратегій співпраці з цією аудиторією (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2051>). Під час зустрічі з ЕГ були присутні випускники цієї ОП, які розповіли про активне спілкування з викладачами кафедри, участь у спільнотах у месенджерах та соціальних мережах, а також про запрошення брати участь у наукових заходах. Більшість учасників

фокус-групи вже знайшли роботу за своєю спеціальністю або продовжили навчання у магістратурі та аспірантурі на кафедрі. Деякі випускники тепер самі є представниками роботодавців (наприклад, Ю. Крикун, яка представляє Державний науковий центр захисту культурної спадщини від техногенних катастроф). Гарант ОП повідомив, що в перспективі заплановано анкетування випускників ОП з метою з'ясування їх професійного шляху та отримання порад для покращення ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що протягом існування ОП суттєвих недоліків, які могли б негативно вплинути на якість освіти, виявлено не було. За відомостями СО на навчальний процес мали вплив виклики з організацією дистанційного навчання, які виникли на початку карантину у зв'язку з пандемією Covid-19, після оголошення воєнного стану в Україні внаслідок повномасштабної агресії росії з 24 лютого 2022 року, а також внаслідок атак на енергетичну інфраструктуру України, що потягнуло за собою складнощі з електропостачанням. Втім, Університет вдало впорався з цими викликами і наразі навчання проходить у змішаному форматі, а сесію здобувачі мають складати очно. З метою подолання викликів дистанційної освіти для НПП на університетській платформі організовані різноманітні тренінги для підвищення цифрових компетентностей викладачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За ОП «Історія» здійснено декілька випусків бакалаврів. Акредитація спеціальності відбулася у 2013 році, сертифікат чинний до 2023 р., акредитація даної ОП проводиться вперше. Проте в самому університеті вже проводилась процедура акредитації за іншими освітніми програмами. Позитивною практикою ЕГ вважає оприлюднення на сайті ЗВО ухвал вченої ради КНУТШ «Про результати акредитацій освітніх програм Університету за всіма рівнями вищої освіти» за період з 2019/20 н.р. по 2022/23 н.р., що дозволяє оперативно реагувати та вносити пропозиції щодо вдосконалення якості освіти. У ВСО вказано, що в 2020 р. на історичному факультеті проходили акредитації ОП «Музеєзнавство, пам'яткознавство» магістерського рівня та «Історія та археологія» (доктор філософії), досвід яких використовувався при укладенні редакції ОП «Історія» у 2021 р. Зокрема, укладено договори та меморандуми про співпрацю з установами-партнерами. В рамках підготовки до чергового перегляду ОП ЕГ звертає увагу на рекомендації, висловлені під час акредитації на історичному факультеті ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)», ОП «Східноєвропейські історичні студії», ОП «Історія України та культурна антропологія (з поглибленим вивченням іноземних мов)», які актуальні і для ОП «Історія»: запровадити систематичний моніторинг якості викладання дисциплін за ОП шляхом анонімного анкетування студентів, розробити систему відслідковування кар'єрного шляху випускників та проведення регулярних опитувань щодо їхньої думки про шляхи вдосконалення ОП, оприлюднювати на офіційному вебсайті ЗВО проєкту ОП з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін, запровадження єдиного підходу до реалізації дистанційного навчання. Рекомендуємо врахувати ці пропозиції під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В ЗВО сформована культура якості, діють «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) та «Положення про організацію освітнього процесу» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Системою регулювання якості освіти займаються внутрішні підрозділи. Наприклад, відділ забезпечення якості вищої освіти створює умови для ефективного функціонування освітньої системи в університеті, а навчально-методичний відділ сприяє організації навчального процесу та забезпечує його науково-методичну базу в інститутах і факультетах. Щорічно серед всіх студентів проводиться опитування UNIDOS, яке дозволяє врахувати різні аспекти задоволеності студентів навчальним процесом всього університету, але рекомендуємо поширити це опитування і на здобувачів заочної форми навчання, оскільки через малочисельність контингенту ОП такі опитування у них наразі не проводилися.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ відзначає, що в КНУТШ дотримано основних нормативних вимог щодо забезпечення якості освіти, явних сильних сторін немає, проте серед позитивних практик можна виділити курси підвищення кваліфікації для гарантів, що організовані в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: практично відсутня залученість здобувачів до процедури перегляду ОП, моніторингу якості освіти та викладання на ОП. Перегляд ОП один раз на 4 роки вважається недостатнім, і потребує вдосконалення моніторингу якості навчання та викладання в межах конкретної ОП. Рекомендуємо запровадити систематичні опитування (у будь-якій формі) різних груп стейкхолдерів саме цієї ОП; доводити результати опитування до НПП, здобувачів, роботодавців; розмістити на сайті кафедри проекти ОП та запровадити для стейкхолдерів опцію онлайн фідбеку. Рекомендуємо при оновленні ОП врахувати пропозиції із п.8.6.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ вважає, що ОП загалом відповідає вимогам до критерію 8. В рамках принципу автономії ЗВО в КНУТШ вироблені процедури перегляду і моніторингу ОП, яких заклад дотримується; налагоджений контакт з роботодавцями та випускниками (ЕГ рекомендує запровадити систематичні опитування стейкхолдерів та активізувати залученість до цієї процедури здобувачів); в ЗВО сформована культура якості (рекомендуємо дотримуватися побажань і пропозицій, сформульованих під час акредитаційних експертиз інших ОП в рамках спеціальності та галузі). Зазначені ЕГ слабкі сторони можуть бути усунуті до кінця навчального року, а рекомендації позитивно вплинуть на підвищення якості освітнього процесу в разі їх втілення.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються нормативними документами, які є у вільному доступі на сайті університету у розділі «Офіційна інформація» (<https://cutt.ly/ME4HgoP>) Зокрема це: Статут КНУТШ (<https://cutt.ly/h4KQylz>); Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/RVoFflU>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу КНУТШ (<http://surl.li/agxst>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/iE4FWkD>); Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/XE4Loz5>); Правила внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/dE4GwMX>); Положення про кафедру КНУТШ (<https://cutt.ly/aE4Zqh9>); Положення Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ (<https://cutt.ly/ZE4CFbb>); Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ (<https://cutt.ly/54KQmTV>); Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках КНУТШ (<https://cutt.ly/Q4KQEKi>). Аналіз нормативно-правової бази КНУТШ та аналіз практик їх реалізації під час експертизи дають підстави ЕГ констатувати, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них, як засвідчили зустрічі, здобувачі повною мірою ознайомлені зі своїми правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У відомостях самооцінювання ЗВО подано посилання на офіційну сторінку, де розміщена освітня програма. У ході зустрічі 8 та фінального брифінгу ЕГ попросила надіслати посилання на сторінку, де розміщено проект ОП для громадського обговорення. Оскільки КНУ відстоює позицію, щодо оновлення ОП один раз на 4-5 років, то й проекту немає. Також надійшла інформація про відсутність набору на ОП, разом з тим і не було необхідності розробляти проект. Вважаємо за доцільне розміщувати проект для громадського обговорення, разом з тим було б доцільно розміщувати у відкритому доступі інформацію про пропозиції стейкхолдерів щодо покращення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Повна інформація про ОПП представлена на сайті історичного факультету (<http://surl.li/rklhs>) у відкритому доступі. Зустрічі із здобувачами, випускниками засвідчили, що вони обізнані де оприлюднена ОПП. Встановлено, що стейкхолдери, які були залучені до зустрічей із ЕГ, обізнані із змістом, цілями, освітніми компонентами та результатами навчання за ОПП. Виїзна/дистанційна експертиза підтвердила достовірність наведеної у звіті самооаналізу інформації стосовно підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначено чітко і зрозуміло правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вся інформація відкрита, знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Сильною стороною ЕГ вважає доступність КНУТШ у різних соціальних мережах (Facebook, Telegram, Instagram та ін.), де публікуються актуальні новини діяльності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендує на сайті кафедри (<http://oldukr.history.univ.kiev.ua/>) наповнити вкладку «абітурієнту» інформацією щодо умов вступу. Відсутній проєкт ОП у відкритому доступі із пропозиціями стейкхолдерів щодо її покращення. ЕГ рекомендує Гаранту оприлюднювати на сайті ЗВО проєкт ОП та інформацію щодо опрацьованих пропозицій стейкхолдерів у зручній для ЗВО формі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Реалії та практики, що діють на ОПП, загалом відповідають критерію 9. Враховуючи сильні сторони, а також вказані рекомендації щодо подальшого удосконалення, ЕГ вважає, що ОПП "Історія" відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Каганов Юрій Олегович

Члени експертної групи

Синявська Олена Олександрівна

Темірова Надія Романівна

Куштан Наталія Михайлівна